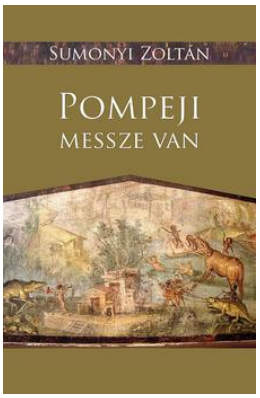
Sumonyi Zoltán 80 éves



Gömöri György

Sokoldalú szerző köszöntése

Sumonyi Zoltán: Pompeji messze van

Ilyenkor szokás az első találkozással kezdeni: Sumonyi Papp Zoltánt én fél évszázad óta ismerem. Először a balatonfüredi vendégszerető Liptákházban találkoztunk, ahová olyan nevezetességek jártak, mint Illyés Gyula vagy Boldizsár Iván; én, már mint cambridge-i egyetemi tanár és „nyugati" magyar költő, ő mint egyetemet végzett, első kötetes ifjú költő, aki Budapesten él. Ebből a „*Spártai suhanc*" című első kötetéből az derült ki Sumonyi Zoltánról, hogy Szatmárnémetiben született, vidéken gyerekeskedett, szereti Vas Istvánt és nagyon érdekli a magyar történelem, különösen Zrínyi Miklós, akinek „Sors bona, nihil aliud" jelszavát magáénak is vallja. Ez a „történelmi tudat" kezdettől fogva összekötött bennünket, bár kapcsolatunk a hetvenes években megszakadt, hogy aztán a 21. század elején éledjen újjá, váljon megint szorosabbá és a szó igazi értelmében barátivá. Zoltán kicsit Illyésre-hajazó versekkel kezdte, de egy Pázmányról szóló színdarabbal és számos történelmi és áltörténelmi regénnyel folytatta. Nincs itt hely arra, hogy akár a fontosabb könyveit felsoroljam, a pár hónapja megjelent új verseskötete talán már a negyvenedik kiadványa. Ezek között van inkább csak szakmai érdeklődésre igényt tartó mű a szabadkőművességről, detektív-bestseller az „azeri baltás" gyilkosságról (2012) és tizenkét zsoltár-vers, amit Gryllus Dániel megzenésített és templomokban énekelnek. Széles körű érdeklődése jó közönség-pszichológiával társul, ezért az az érzésem, Zoltán mint író, „a jég hátán is megél", ráadásul őt is szórakoztatják témái, illetve vonzza az irodalomtörténeti és történelmi témákból kibontható mind újabb alkotói lehetőség. Legutóbbi verseskötete, a „*Pompeji messze van*" (Hungarovox, 2021) már címével is jelzi, hogy Sumonyi milyen messzire tud visszanyúlni ahhoz, hogy egy régi toposzt újjá írjon, sikerül is neki az ismert Plinius-jelentést a Vezúv katasztrofális kitöréséről úgy versbe venni, hogy az a mai olvasóhoz is szóljon. Az már a vírusjárvány bűne, hogy még ennél is van messzebb, azaz régebbi téma, amit a karanténba kényszerített költői képzelet megragad,

mert ugyanebben a kötetben az özönvízről és Noé bárkájáról is olvasható elbeszélő költemény, amit átsző Sumonyi sajátos humora, s ami emiatt és a mese szerencsés kimenetele (Ararát!) folytán kevésbé rettent meg, mint a János jelenéseiben megjósolt és újonnan megverselt kozmikus Utolsó Ítélet. Aki közelebbről ismeri Zoltánt, illetve gyakran élvezte társaságát, tudja, milyen színészi képességei vannak, milyen frappánsan tud anekdotákat, sőt! régi, évszázados slágereket előadni. Ezt a képességét, no meg remek emlékezőtehetségét gyümölcsöztette a *„Tessék mondani, milyen vallású?"* című kis irodalmi anekdotagyűjteményével, amit a Corvina adott ki a közelmúltban. Bár ahhoz, hogy ezeket az anekdotákat értékelni tudjuk, nem árt ismerni a szóban forgó magyar írókat és költőket, valamint a kort, amelyben megszülettek, de úgy hiszem, egyikük-másikuk olyan frappáns, hogy még a kevésbé tájékozottakat is megnevetteti. Én például könnyesre nevettem magamat, amikor azt a (szigligeti írótársaságtól származó) történetet olvastam, aminek főhőse Füst Milán, az agg költő és esztéta, akit állítólag Párizsba menet a magyar határon zaklatnak eltitkolt dollárjai miatt. De egy másik történet közös barátunkról, Vas Istvánról is „megér egy misét", hogy ismert szólásmondást idézzek. Az anekdotázó kötet anyagának jórészét Sumonyi Zoltán rádiós munkája közben szedte össze, mert évtizedeken át dolgozott a Magyar Rádió különböző szerkesztőségeiben, s eközben gyakran járt külföldön. Két alkalommal engem is meglátogatott Angliában – először Cambridge-ben, ahol én mutattam meg neki a King's College híres Békássy-emléktábláját (nota bene, mindketten írtunk verset Békássy Ferenc angol–magyar költőről), majd utána Észak-Londonban, ahová 2005-ben költöztünk az egyetemi városból. Közben Zoltán számos éven át volt (közmegelégedésre) a Magyar Pen Club elnöke, tőle vette át ezt a tisztséget költőtársa, Szőcs Géza. Irodalmi díjai közül hadd emeljem ki a balatonfüredi Salvatore Quasimodo-díjat, amit egyszer vagy kétszer különdíjasként, végül fődíjasként is megkapott. Mindezt azért mondtam el, hogy felköszöntsem Sumonyi Zoltánt, aki február ötödikén lesz nyolcvan éves. Jelentős irodalmi életmű áll mögötte és sikeres család: két fiú, feleségétől, Judittól. Az idősebb fia filmrendező, kisebbik fia Gergő népszerű tévés személyiség és író. És mint hallom, az egyik unokát is kezdi érdekelni a filmszöveg-írás. Alakul a Sumonyi Papp-kulturális dinasztia! Aminek fejét megilleti az ünneplés még karanténos időkben is. Jó egészséget és további műveket kívánok öcsémuramnak!

Megjelent: Bécsi Napló, 2022. január - február

Sumonyi Zoltán: Pompeji messze van
Hungarovox, 2021.